

Dvovidni glagol *parkirati*

Glagol *parkirati* dolazi od engleskoga glagola *to park*, koji znači ‘ostaviti/ostavljati vozilo izvan pogona na određenome mjestu’. Od njega tvorimo glagolsku imenicu *parkiranje* i imenicu *parkiralište*. Često se glagolu *parkirati* dodaje prefiks, pa nalazimo potvrde drugih glagola nastalih od njega. U mrežnome korpusu *hrWaC-u* pronađeni su ovi glagoli: *isparkirati*, *naparkirati*, *preparkirati*, *sparkirati* i *zaparkirati*.

Prefiks *iz-* (*is-*) u glagolu *isparkirati* (17 pojava) označuje napuštanje ograničenoga prostora, odvajanje, pa glagol *isparkirati* znači ‘otići s parkirališnoga mjesta’. (*Kad sam se htio isparkirati, jedva sam uspio okrenuti volan.; Ipak je uspio isparkirati automobil bez težih posljedica.; Stručniji kolega uspio je bager, na opće čuđenje, isparkirati iz kanala.*)

Prefiksom *na-* tvori se glagol *naparkirati* (17 pojava) koji znači ‘parkirati se na za to neprikladnome mjestu, parkirati se tako da to prouzročuje gužvu’ (*Još je veći problem što je to slijepa ulica, pa se ljudi naparkiraju s jedne i druge strane, tako da ne može ni pauk ući.; Vozač je svoga jugića naparkirao na prometni znak prije ulaska u kružni tok.; Skoro da je traktor naparkirao na šank.*)

Prefiks *pre-* u glagolu *preparkirati* (203 pojava) u mrežnome korpusu *hrWaC-u* označava ponavljanje radnje te glagol *preparkirati* znači ‘ponovno parkirati, parkirati na drugo mjesto, premjestiti’. (*Ako vam treba preparkirati automobil na uskom prostoru, samo se javite.; Zaposlenici i gosti okolnih lokala zamoljeni su da već u petak preparkiraju svoja vozila.; Nekoliko Slovenaca došlo je preparkirati automobile da ih ne bi zahvatio požar.*)

Prefiks *s-* u glagolu *sparkirati* (688 pojava) označava rezultat, izvršenje radnje u potpunosti (npr. *speći, spaliti*) i svršenu radnju te glagol *sparkirati* znači ‘završiti parkiranje, ostaviti vozilo izvan pogona na određenome mjestu’. (*Smatram da nije u redu da samo tako sparkiraju auto i odu.; Nije mi jasno kako se uspio tamo sparkirati.; Auto je ostao sparkiran tamo gdje sam ga jučer ostavila.*)

Glagol *uparkirati* (241 pojava) tvoren je s pomoću prefiksa *u-*, koji označava izvršenje glagolske radnje, dospijevanje u što, u unutrašnjost čega, pa je značenje toga glagola ‘parkirati vozilo između dvaju drugih vozila ili u tijesan prostor’. (*Alonso je pak, nakon što je uparkirao bolid, uzeo zastavu s Ferrarijevim znakom.; Ovako se bez problema mogu uparkirati i najgori vozači.; Noću se uparkiraju autom u dvorište pa spavaju naizmjenice.*)

U glagolu *zaparkirati* (13 pojava) prefiks *-za* označava da je što prekrilo što drugo, pa glagol *zaparkirati* znači ‘parkirati vozilo tako da je zagradilo drugo vozilo i onemogućilo mu kretanje’. (*Netko mi je zaparkirao ulaz pa nisam mogao van autom.*)

Navedeni se glagoli tvoreni od glagola *parkirati* mogu podijeliti u dvije skupine.

U prvaj je skupini glagol *sprakirati*, umjesto kojega u svim kontekstima možemo

upotrijebiti glagol *parkirati*, a da pritom značenje rečenice ostane isto. Na taj glagol možemo primijeniti normativno pravilo da uz dvovidne glagole na *-irati* ne treba uspostavljati svršeni ili nesvršeni glagol sinoniman glagolu na *-irati*, odnosno koji se od njega razlikuje samo po svršenosti/nesvršenosti.

Drugu skupinu čine ostali glagoli s osnovom *parkirati* spomenuti u ovome radu (*preparkirati*, *uparkirati*, *isprakirati*, *zaparkirati* i *naparkirati*), čije značenje nije sinonimno značenju glagola *parkirati*, što pokazuju i definicije dane u ovome radu koje upućuju na to da označuju osobitu vrstu parkiranja, odnosno ne mogu se zamijeniti glagolom *parkirati* bez promjene značenja (kao npr. u primjeru *Kad sam se htio isparkirati, jedva sam uspio okrenuti volan.*, koji znači upravo suprotno od primjera *Kad sam se htio parkirati, jedva sam uspio okrenuti volan.* ili *Nekoliko Slovenaca došlo je preparkirati automobile da ih ne bi zahvatio požar.*, gdje se zamjenom glagola *preparkirati* glagolom *parkirati* dobiva rečenica *Nekoliko Slovenaca došlo je parkirati automobile da ih ne bi zahvatio požar.* koja nipošto nema isto značenje kao rečenica s glagolom *preparkirati*). Kad se, kao kad je riječ o spomenutim glagolima, prefiksom dodaje novo značenje, tako tvoren glagol ne treba mijenjati glagolom bez prefiksa jer se takvom zamjenom mijenja i značenje rečenice u kojoj se takav glagol pojavljuje. Glagol nastao prefiksacijom glagola *parkirati* čije se značenje razlikuje od glagola *parkirati* ostaje dvovidan, npr. *Uvijek preparkiram automobil na isto mjesto.*, *Kad preparkiram automobil, doći ću.*; *Uvijek nespretno isparkiram automobil iz garaže.*, *Kad isprakiram automobil iz garaže, javit ću ti se.*

Zaključimo da bi umjesto glagola *sparkirati* trebalo upotrijebiti glagol *parkirati*, odnosno da glagol *sparkirati* ne pripada standardnomu jeziku, a da ostali ovdje navedeni glagoli tvoreni prefiksacijom glagola *parkirati* dobivaju i dodatna značenja te se ne mogu zamijeniti glagolom *parkirati*, a da ih ne izgube. Napomenimo i da neki od njih, *naparkirati* i *zaparkirati*, pripadaju razgovornomu stilu i da ih ne treba upotrebljavati u biranijemu izražavanju.

S glagolom *parkirati* povezana je i imenica *parkiralište*, dobivena dodavanjem sufiksa *-lište* na osnovu, kojom se imenuje otvoren prostor uređen za parkiranje, a prilagođena je hrvatskomu jezičnom sustavu te se od nje izvodi pridjev *parkirališni*. Tu je imenicu bolje upotrebljavati od engleske riječi *parking*.